

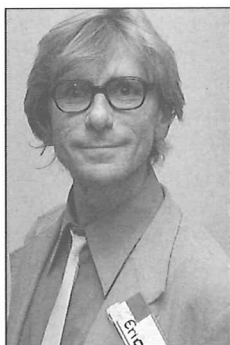
Trekken aan de tijd

Eric De Volder en Toneelgroep Ceremonia

'Oe ist oe ist oe ist? — Goe goe goe.'

Hildegard De Vuyst in gesprek met een theatermaker
die verdoken doorwerkt aan een oeuvre hors des choses.

Hij moet er hartelijk om lachen wanneer ik het beeld probeer te beschrijven dat ik bij zijn werk krijg. Alsof je van iemands hoofd het schedeldak aflicht en alles wat zich daar zo kriskras door elkaar afspeelt naar de scène verplaatst. Vroeger, hier, nu, ginder, toen, figuren, beelden en klanken, alles door elkaar maar ergens bijeengehouden. Chaotisch en fragmentair, maar geënt op een sterke emotionele onderstroom. Ik ben nochtans de vermaning van Jeannette Winter-son uit *Kunst & Jeugens* indachtig, dat we toch ook niet proberen de druiven te reconstrueren uit een goede fles wijn, maar ik kan het niet laten: of dat dan zijn hoofd is?

Eric De Volder. In oorsprong beeldend kunstenaar maar al jarenlang eigen-aardig theatermaker. Af en toe boem pats derop, af en toe boem pats daarnaast. Altijd boem pats. Om het op z'n De Volders te zeggen.

Zijn grote produktiviteit heeft hem, na het succes van *Achiel de Baere* in 1988, maar een geringe zichtbaarheid opgele-

verd. Naast *Baardvrouwen* van Kamagurka voor het Speeltheater, regisseerde hij voor Nieuwpoorttheater, *Lucifer* en *Theater a/d Werf*. In NTG bleef het werk aan *Misdaad en straf* (naar Dostojevski) halverwege steken. Hij schreef veel, o.a. voor Artemis en Kaaithheater, maar voornamelijk voor zijn eigen Toneelgroep Ceremonia.

Na de oprichting in 1992 leverde hij met Ceremonia behoorlijk wat produkties af: *Kom terug* ('92), *Soep* ('93), *Nachtelijk Symposium* ('94), *Poète et prisonnier* ('94) en *Kamer en de man* ('94). In grote mate genegeerd door de pers en al helemaal door de organisatoren.

Dat isolement wordt allicht in de hand gewerkt doordat De Volder met KIM (Kunst is Modder, Oudburg 26, 9000 Gent) over een eigen ruimte beschikt, waarin hij leeft, repeteert en zijn werk toont. Dat Ceremonia aanvankelijk voortbouwde op de amateurs van zijn vroegere interventietroep Parisiana (o.a. op Theater der Welt '81), en dus niet ernstig te nemen was, zal ook wel meespelen. Maar er is meer. Het werk zelf staat *hors des choses*. Wat de spelers bij De Volder doen, om maar iets te noemen, staat compleet langs de tweedeling die verschillende opvattingen over acteren in het Vlaamse theaterlandschap voltrokken hebben.

Als sluitstuk heeft ook het beleid hem buiten de dingen geplaatst; De Volder krijgt geen projectsubsidie meer. Hij figureert alleen nog op de reservelijst die Johan Thielemans, voorzitter van de adviesraad voor teksttheater, bij de Minister indiende. De koevoet om de vetpotten open te breken heet tegenwoordig im-

mers 'jong'. En jong is hij al lang niet meer. Ondertussen werkt hij wel koppig verder aan een consistent oeuvre, op een manier die bewondering afdwingt.

De Volder: 'Dat isolement is geen keuze; het overkomt mij. Ik weet niet waarom pers of organisatoren, vaak letterlijk, de weg niet vinden. Misschien staan we met Ceremonia organisatorisch te zwak om hen naar KIM te krijgen. Daar staat tegenover dat we *Nachtelijk Symposium* tijdens het laatste Victoriafestival in Nieuwpoorttheater gespeeld hebben met grosso modo hetzelfde resultaat. Maar er komt verandering in. Thassos heeft zich aangeboden voor de verkoop; met NTG lopen gesprekken over samenwerking.

Ik ben in KIM ingetuimeld; ik was daar niet naar op zoek. Ik woon er vanaf '90; met Ceremonia ben ik automatisch daar beginnen repeteren. Ik kies wel voor een bepaalde manier van werken maar beslotenheid hoort daar niet bij.'

Ceremonia leek aanvankelijk wel een 'gesloten' groep, een familie bijna, met een sterke gemeenschappelijkheid vanuit het verleden. De persoonlijkheden van de spelers, en wat ze meebrengen, zijn bepalend. Op eenzelfde manier leken de produkties gebonden aan de ruimte van KIM, met alles wat er in staat. Dat verbond wordt gaandeweg lossier. KIM wordt meer en meer als een theater ingericht, een zwarte doos, coulissen inclusief, terwijl de 'oude' troep meer en meer wijkt voor professionele acteurs. Een evolutie naar meer theater en minder 'leven'?

De Volder: 'Vanaf het begin zaten bij Ceremonia al beroepsspelers. Maar het is waar dat het aandeel van de vroegere Parisiana-mensen kleiner wordt. Dat heeft vooral een praktische reden. Zij hebben hun jobs; hun repetitietijd is beperkt. Voor *Kom terug* had ik een zeer lange aanlooptijd, nadien niet meer. En er zijn natuurlijk grenzen aan... Neen, er zijn eigenlijk geen grenzen aan hun mogelijkheden,